

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720201735
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3720201735.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Marty Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloletého O. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpeného opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa matky: O. U., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXXX/XXX, A., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Danica Birošová, s.r.o., Piaristická 46, Trenčín a otca: Z. U., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XX/X-XX, A. N., zastúpeného Mgr. Barborou Hlavatou, advokátkou, SNP 1445/41, Považská Bystrica, o návrhu otca na zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 23. septembra 2020, č. k. 4P/25/2020-70 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach - vo výrokoch I., II., III., V., ktorými bola zvýšená výživovacia povinnosť matky, rozhodnuté o zameškanom výživnom a v prevyšujúcej časti zamietnutý návrh otca, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania (výrok VI.) **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozhodnutím, súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil výživovaciú povinnosť matky k mal. O. U. zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 170,- eur mesačne od 29.06.2020 s tým, že z toho sumu 150,- eur je matka povinná poukazovať vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletého a sumou 20,- eur mesačne je matka povinná prispievať na tvorbu úspor maloletého vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletého, ktorý v jeho prospech je povinný zriadiť otec v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v tej istej lehote oznámiť názov peňažného ústavu a číslo účtu matke maloletého, pričom na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte maloletého je nutný súhlas súdu. Výrokom II. rozhodol o zameškanom výživnom za obdobie od 29.06.2020 do 31.10.2020 vo výške 81,30 eur, ktoré je matka povinná zaplatiť na osobitný účet zriadený otcom na tvorbu úspor, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom III. vo zvyšku návrh otca zamietol. Výrokom IV. uložil rodičom a maloleťmu O. výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica v rozsahu 15 konzultácií v intervaloch, termínoch a na mieste podľa určenia daného subjektu, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, s tým, že zároveň výrokom V. vyslovil, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 6P/36/2018-90 zo dňa 26.06.2019 v časti o výživnom na maloletého. V konečnom dôsledku výrokom VI. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že otec sa podaným návrhom domáhal zvýšenia výživného na mal. O. zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 300,- eur mesačne dôvodiac, že v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom bol mal. O. žiakom S.. triedy základnej školy, v súčasnosti je žiakom S..

triedy (správne má byť S.. triedy) základnej školy, s čím sú spojené aj zvýšené náklady týkajúce sa nielen plnenia jeho školských povinností, ale aj realizovania jeho koníčkov, zmeny jeho fyziognómie v nadväznosti na rast, ktoré si vyžadujú zvýšené náklady na ošatenie, stravu, hygienické potreby a v neposlednom rade aj v súvislosti so stretávaním sa s matkou, ktoré sa nerealizuje. Priamo na pojednávaní uviedol, že návrh podal z dôvodu, že styk matky s dieťaťom sa nerealizuje v zmysle rozsudku, pričom suma výživného bola dojednaná so zohľadnením úpravy styku s matkou, s tým, že matka sa bude s maloletým pravidelne stretávať, tráviť s ním voľný čas, čo sa nestalo. Matka s podaným návrhom nesúhlasila dôvodiac, že na strane maloletého nenastala taká podstatná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia a zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloletého. Mala za to, že majetkové pomery otca sú podstatne lepšie ako jej, pričom jej poklesol príjem, keď jej mzdu zamestnávateľ krátil na 70 %. Životná úroveň otca je nadštandardná a k tomu sú prispôbené aj deklarované výdavky - súkromný zubár v Dubnici n/V, strihanie vlasov v Žiline, nadštandardné stravovanie v reštauráciách. Otec tiež poberá prídavky na dieťa a uplatňuje daňový bonus. Jej príjem predstavuje v priemere mesačne sumu 1092,88 eur netto. Jej mesačné výdavky predstavujú: 153 eur na bývanie, 40,- eur mobilný telefón, leasing 204,- eur, poisťka 40,- eur, pohonné hmoty 100,- eur, strava 250,- eur, ošatenie a drogeria 50,- eur. Náklady na maloletého mesačne predstavujú: strava 65,- eur, drogeria 10,- eur, ošatenie a obuv 40,- eur, hračky 10,- eur, výlety 40,- eur. Matka ďalej poukázala na to, že jej vzťah s maloletým je veľmi zlý, nakoľko mal. O. je manipulovaný zo strany otca a infikovaný otcom proti matke. Od začiatku júla 2020 otec odmieta voziť maloletého do miesta obvyklého pobytu matky, ako mu to vyplýva z právoplatného rozsudku, s odôvodnením, že ho vozí na adresu trvalého pobytu matky. Na pojednávaní poukázala na to, že styk sa realizuje v zmysle rozsudku. Potvrdila, že dva víkendy v júni sa styk nerealizoval. Prvý víkend sa styk nerealizoval z dôvodu incidentu, ktorý sa stal u jej rodičov. Kolízny opatrovník uviedol, že celý problém v danom prípade je problém realizácie styku a nie potreby zvýšenia výživného. Problém nie je vo finančnom zabezpečení maloletého, nakoľko obaja rodičia vedia uspokojiť všetky potreby maloletého, avšak problém je v ich konfliktnom vzťahu, čo sa prenáša aj do správania maloletého. Obaja rodičia sú schopní riadne sa postarať o maloletého, avšak vzhľadom na záťaž, ktorú musí maloletý podstupovať z dôvodu konfliktného vzťahu rodičov, doporučil, aby súd rodičom a maloletému nariadil podrobiť sa výchovnému opatreniu - psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR. Maloletý by sa mal naučiť rešpektovať každého z rodičov.

3. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že naposledy bolo výživné na mal. O. určené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6P 36/2018 -90 zo dňa 26.06.2019, ktorým bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej bol mal. O. zverený do starostlivosti otca a matka sa zaviazala k povinnosti prispievať na výživu mal. O. sumou po 150,- eur mesačne od 01.07.2019. Zároveň bol upravený styk matky s maloletým tak, že matka je oprávnená stykať sa s mal. O. každý párný týždeň od piatka 19.00 hod. do nedele 19.00 hod., kedy v stanovený deň otec dieťa dovezie pred bydlisko matky a v stanovený deň matka dieťa späť odovzdá otcovi pred jeho bydliskom. Matka je oprávnená stykať sa s mal. O. každý rok počas letných prázdnin - každý druhý týždeň, a to od nedele prvého týždňa od 19.00 hod. do nedele druhého týždňa do 19.00 hod., kedy v stanovený deň otec dieťa dovezie pred bydlisko matky a v stanovený deň matka dieťa späť odovzdá otcovi pred jeho bydliskom. Matka je oprávnená stykať sa s mal. O. počas vianočných sviatkov každý nepárny rok v čase od 23.12. od 19.00 hod. do 26.12. do 19.00 hod. a v každom párnym roku v čase od 30.12. od 19.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 19.00 hod., kedy v stanovený deň otec dieťa dovezie pred bydlisko matky a v stanovený deň matka dieťa späť odovzdá otcovi pred jeho bydliskom. Citovaný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 08.07.2019. V tom čase žila matka s partnerom v prenajatom 3 izbovom byte v Košeci, prispievala na bývanie sumou 170,- eur mesačne a ďalej platila mesačne leasing na auto vo výške 204,- eur, benzín vo výške 100,- eur, životné poistenie vo výške 40 Eur, mobil vo výške 35,- eur. Pracovala v spoločnosti W. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 1.095,32 eur. Otec maloletého bol v čase poslednej úpravy konateľom spoločnosti I., ktorá prevádzkovala telekomunikačnú techniku, vykonávala stavebnú činnosť a pod. s priemerným čistým mesačným príjmom 1000,- -1500,- eur. Býval v 2,5 izbovom byte vo vlastníctve jeho rodičov. Jeho mesačné výdavky predstavovali: na bývanie 165,64 eur, benzín 270,- eur, telefón 100,- eur, telefón pre maloletého 20 eur, krúžok modelársky pre maloletého 150,- eur ročne/12,50 eur mesačne. Podľa daňového priznania bol jeho základ dane 5.546,17 eur, príjmy vo výške 20.733,34 eur a výdavky vo výške 15.187,17 eur. Mal. O. mal v tom čase XX rokov a bol žiakom S.. ročníka základnej školy. V súčasnosti matka býva v rodinnom dome svojho partnera v G., pričom jej mesačné výdavky predstavujú za bývanie 153,- eur, mobil 40,- eur, leasing auta 204,- eur, poisťka 40,- eur, pohonné

hmoty 100,- eur, strava 250,- eur, ošatenie a drogéria 50,- eur. Náklady ktoré hradí pre maloletého nad rámec výživného predstavujú strava 65,- eur, drogéria 10,- eur, ošatenie a obuv 40,- eur, hračky 10,- eur, výlety 40,- eur. Naďalej pracuje v spoločnosti W. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 1.083,41 eur. Okrem toho si privyrába činnosťou v spoločnosti P., kde za obdobie posledného roka dosiahla príjem za rok vo výške 3.513,27 eur brutto/292,77 eur brutto mesačne a po odčítaní priemerných mesačných výdavkov za toto obdobie na reklamu 145,81 eur, poštovné 16,73 eur, katalógy 3,18 eur, konferencie/školenia 2,16 eur, 8,33 benzín eur, nákup vzoriek 13,85 eur, daň za rok 592,- eur/ 49,33 eur za mesiac, čistý mesačný príjem predstavuje v priemere 53,- eur mesačne. Z potvrdenia Štatistického úradu SR zo dňa 09.07.2020 vyplýva, že v období od 03.02.2020 -06.03.2020 pracovala na dohodu o vykonaní práce s príjmom 160,30 eur. Podľa vyjadrenia matky sa jednalo o príležitostnú prácu - Z.. Otec maloletého je naďalej konateľom spoločnosti I., pričom z ročného zúčtovania preddavkov na daň za rok 2019 vyplýva, že príjmy otca predstavovali za tento rok 1.800,- eur. Príjem z cestovných náhrad za obdobie od 8/2019-7/2020 predstavuje v priemere 1.033,55 eur mesačne. Jeho výdavky (vrátane mal. O.) priemerne mesačne predstavujú za bývanie 190,69 eur, strava 349,44 eur (vrátane priateľky), návšteva reštaurácií 147,30 eur (vrátane priateľky), drogéria 34,58 eur, výlety 62,77 eur, oblečenie 103,86 eur, hračky 101,- eur, lieky 21,47 eur, škola 9,41 eur, ostatné - bližšie nešpecifikované (vrátane priateľky) - 59,4 eur (nákup hrncov, strihanie a pod.). Naďalej býva v 2,5 izbovom byte vo vlastníctve jeho rodičov. Mal. O. je v súčasnosti vo veku XX rokov, navštevuje S.. ročník základnej školy. Podľa vyjadrenia otca sa výdavky na jeho výživu od poslednej úpravy nezmenili.

4. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 62 ods. 1, 5, § 63 ods. 3, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, s odkazom na ktoré porovnávajúc vo svetle ust. § 78 Zákona o rodine pôvodné pomery rodičov v čase posledného rozhodovania o výživnom a maloletého so súčasnými pomermi, po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov dospel k záveru, že návrh otca na zvýšenie výživného je dôvodný len čiastočne. Od poslednej úpravy výživného neubehli ani tri roky, ktorých uplynutie podľa ustálenej súdnej praxe odôvodňuje zvýšenie výživného z dôvodu plynutia času, a nezmenili sa ani pomery účastníkov v takej miere, aby odôvodňovali otcom požadované zvýšenie výživného spolu o 300,- eur mesačne. Pre zvýšenie výživného nestačí, aby sa pomery účastníkov zmenili len nepatrne, vzal do úvahy skutočnosť, že od poslednej úpravy výživného (od právoplatného rozhodnutia do podania návrhu na zvýšenie výživného) uplynula pomerne krátka doba (1 rok), nenastala žiadna podstatná zmena pomerov na strane otca ani maloletého O., ktorý je od poslednej úpravy výživného o rok starší, nezmenil sa jeho zdravotný stav, ani voľno časové aktivity, s ktorými by boli spojené odôvodnené zvýšené výdavky (sám otec v priebehu konania uviedol, že výdavky na jeho starostlivosť sa nezmenili). Na strane matky sa od poslednej úpravy mierne znížili náklady na bývanie (o 17,- eur mesačne) a začala vykonávať činnosť pre spoločnosť P., kde dosiahla za posledný rok čistý mesačný príjem v priemere 53,- eur mesačne. Pokiaľ otec vyslovil pochybnosť o výdavkoch matky pri tejto činnosti, súd ich vyhodnotil ako účelové, nemal v tomto smere žiadne pochybnosti o vynaložených výdavkoch matky pri tejto činnosti, keď najvyššie výdavky - na reklamu mal preukázané čestným vyhlásením p. Soni Mončekovej, ktorá realizuje reklamnú činnosť, pričom je zrejmé, že tieto výdavky stúpili od kampane 6/2020, kedy sa úmerne k tomu aj zvýšil príjem matky. Ostatné výdavky nie sú žiadnym spôsobom nadhodnotené a sú primerané dosiahnutému príjmu matky. Sám otec realizuje podnikateľskú činnosť, a preto si musí byť vedomý toho, že príjem v podnikaní nie je možné dosiahnuť bez vynaloženia tomu zodpovedajúcim výdavkom. Súd tiež posúdil, že nadštandardné výdavky otca (stravovanie v reštauráciách, návšteva kaderníctva v Žiline a pod.) nemožno prenášať na vyživovaciu povinnosť matky. Od poslednej úpravy výživného uplynula teda veľmi krátka doba, náklady na maloleté dieťa sú nezmenené a skutočnosť, že matke sa mierne znížili náklady na bývanie (o 17,- eur mesačne) a fakt, že sa snaží popri zamestnaní zvýšiť si svoju životnú úroveň (o 53,- eur mesačne), nie je takou závažnou zmenou pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšené výživné vo výške požadovanej otcom. Súd tiež prihliadol na skutočnosť, že matka nad rámec svojej vyživovacej povinnosti dieťaťu zakupuje oblečenie a vzhľadom na zlepšenie ich naštrbeného vzťahu sa mu snaží organizovať aktivity bez ohľadu na ich finančnú náročnosť. Matka tiež musí vynakladať zvýšené výdavky na cestovanie (cca 20,- eur mesačne), keď je nútená preberať si dieťa v bydlisku otca, keďže otec nerešpektuje právoplatné rozhodnutie súdu, na základe ktorého má otec dieťa doviesť na styk pred bydlisko matky (nie pred trvalé bydlisko ako si to nesprávne vykladá otec). Určenie výšky výživného na spotrebné náklady dieťaťa nie je bezhraničné. Za súčasného právneho stavu nemožno priznať spotrebné mesačné výživné vo výške vyššej, než sú preukázané náklady na dieťa, a to ani v prípade, ak to pomery rodiča dovoľujú. Súd preto určil matke (okrem povinnosti platiť spotrebné výživné 150,- eur) aj povinnosť plniť splátky výživného

určeného na tvorbu úspor vo výške 20,- eur mesačne s poukazom na § 63 ods.3 Zákona o rodine. Toto výživné bude slúžiť na tvorbu úspor dieťaťa tým, že sa budú prostriedky kumulovať na osobitnom účte maloletého, ktorý v jeho prospech zriadi otec, ktorému bol mal. O. zvereny do starostlivosti. Akékoľvek nakladanie s týmto nespotrebovateľným výživným je neprípustné bez súhlasu súdu. Môže byť použité výlučne pre potreby dieťaťa. Nesmie sa použiť na zvyšovanie životnej úrovne celej rodiny, a to ani na výnosy z neho, pretože je osobitným majetkom maloletého, oddeleným od majetku spravovaného podľa § 32 ZR. Zameškané výživné matky na tvorbu úspor predstavuje výživné za obdobie od 29.6.2020 (deň podania návrhu) do 31.10.2020 (rozsudok bol vyhlásený dňa 23.09., pričom do 20.09. malo byť zaplatené výživné za mesiac október) vo výške 81,30 eur /čo predstavuje zameškané výživné za 2 dni mesiaca jún a 4 x 20 Eur za mesiace júl až október). Zároveň súd v danom prípade považoval za nevyhnutné, aby rodičia a mal. O. absolvovali odbornú psychologickú pomoc, a preto im zároveň nariadil v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) ZoR výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, ktoré sa bude realizovať prostredníctvom Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, a to v rozsahu 15 konzultácií v intervaloch, termínoch a na mieste podľa určenia daného subjektu, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré doporučoval aj samotný kolízny opatrovník z dôvodu, že je nepochybné, že vzťah rodičov je vážne narušený, čo negatívne vplyva aj na mal. O. a odráža sa to v konečnom dôsledku na jeho správaní. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol otec maloletého dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, smerujúc svoje odvolanie voči výrokom I., II. a III. rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorými bolo rozhodnuté o zvýšení vyživovacej povinnosti matky, o zameškanom výživnom a v prevyšujúcej časti bol návrh otca zamietnutý, s čím súvisí tiež výrok V. a tiež výrok VI. o trovách účastníkov konania, navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zrušenie v týchto častiach a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatňujúc dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) namietal, že súd nebral do úvahy všetky výdavky matky, ktoré nebolo potrebné, alebo nevyhnutné vynaložiť, keďže výživné má pred nimi prednosť. Je zrejmé, že matkin príjem pri zohľadnení bežných výdavkov na bývanie, stravu, telefón, pohonné hmoty, lízingové splátky, auto, internet, umožňujú matke prispievať na výživu dieťaťa v podstatne vyššej sume, ako určil súd. Finančné prostriedky nemajú slúžiť jemu ako otcovi, či zlepšeniu jeho ekonomickej situácie, ale na tvorbu úspor dieťaťa. Tým skôr mal súd na tento účel prihliadnuť, vezmúc do úvahy, že príjmy matky to umožňujú. Pokiaľ ide o konkrétnu sumu, ktorú žiada od matky otec platiť, táto zohľadňuje jeho pôvodnú požiadavku pred uzatvorením rodičovskej dohody, kedy so sumou 150,- eur výživného súhlasil z dôvodu, že matka avizovala častejšie stretávanie s dieťaťom a jej podieľanie sa na jeho výdavkoch súvisiacich s voľno časovými aktivitami, k čomu nedošlo, a preto sa rozhodol podať návrh na zvýšenie výživného a preto podľa jeho názoru nie je podstatné hodnotenie plynutia času ani podstatnej zmeny pomerov, na ktoré súd poukazuje v bode 24. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Príjem matky sa od poslednej úpravy nezvýšil v súvislosti s vykonávaním činnosti pre spoločnosť P., nakoľko túto vykonávala už v čase schválenia rodičovskej dohody, na ktorú skutočnosť v pôvodnom konaní rovnako upozorňoval, súd však v tomto smere nevykonal žiadne dokazovanie z dôvodu matkinho tvrdenia, že to nie je pravdou a ďalej sa tým nezaoberal. Do úvahy súd v rozpore s logikou veci vzal do úvahy údajne zvýšený výdavok matky na cestovanie, keďže otec nerešpektuje rozhodnutie súdu, na základe ktorého má dieťa k matke doviest' v prípade stretávania s ním, nemožno tiež súhlasiť s tým, že určenie výšky výživného na spotrebné náklady dieťaťa nie je bezhraničné. Súd nevysvetlil, aké úvahy ho viedli k tomu, že otcom požadované výživné by bolo za hranicou napriek tomu, že podľa jeho názoru ide o výživné priemerné a matka nie je zaťažovaná spotrebou dieťaťa nad zákonnú mieru, či dobré mravy. Posúdiac obsah odvolania namieta tiež nedostatočne zistený skutkový stav a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, i keď to priamo takto neformuluje (dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ resp. d/ CSP, § 62 ods. 1 CMP).

6. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu otca prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhovala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Podľa jej názoru odvolanie je vo všetkých jeho bodoch nedôvodné, rozsudok je správny, zákonný, založený na náležitom vyhodnotení skutkového stavu vo svetle správneho právneho posúdenia. Poukazuje na to, že na strane dieťaťa nenastala taká zmena pomerov, ktorá by sama o sebe odôvodňovala zmenu rozhodnutia a zvýšenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu či tvorby úspor, avšak rozhodnutie súdu je založené na jej súhlase s tvorbou úspor pre dieťa, ktorý prejavila na pojednávaní v záujme vyriešenia veci. V princípe

je možné povedať, že neexistenciu zmeny pomerov potvrdil samotný otec vo svojej výpovedi, a to niekoľkokrát, pričom rovnako uviedol, že cieľom návrhu na zvýšenie výživného malo byť zlepšenie vzťahu medzi dieťaťom a matkou a podnietenie matky k väčšiemu záujmu o dieťa, avšak následne začal nekompromisne trvať aj na zvýšení výživného podľa svojho názoru napriek jeho vlastnému tvrdeniu, že zmena na žiadnej zo strán nenastala, pokiaľ ide o dieťa, ani v rámci výdavkov. Rovnako kolízny opatrovník sa priamo na pojednávaní vyjadril, že problém nie je v potrebe zmeny výživného, ale vo vzájomných vzťahoch rodičov. Z uvedeného teda vyplýva, že neboli splnené zákonné predpoklady pre zmenu rozhodnutia. Pokiaľ ide o ňu, jej náklady na dieťa sú vyššie preto, že otec ho na styk s ňou riadne nepripravuje, posielala dieťa k nej bez ošatenia v dôsledku čoho matka musí toto suplovať a zakupovať dieťaťu oblečenie, pričom s otcom pre vzájomné nezhody, komunikácia nie je možná. Pokiaľ otec v odvolaní poukazuje na to, že súd nemal vziať do úvahy jej zvýšené náklady na cestovanie, tak s týmto nemožno súhlasiť, pretože súd na to prihliadol správne, keďže tieto vznikajú na jednej strane práve z dôvodov, že otec nerešpektuje súdne rozhodnutie o odovzdávaní a preberaní maloletého, a toto si vykladá po svojom napriek tomu, že mu opakovane zo strany súdu bolo vysvetlené, aká je jeho interpretácia. Tvorba úspor pre dieťa je možná len vtedy, ak to pomery povinného rodiča umožňujú. Otec jasne uvádza, že zvýšené výživné, ktoré požaduje, chce na zabezpečenie úspor dieťaťa, z čoho vlastne aj takto vyplýva, že štandardné potreby dieťaťa sú zabezpečené, v týchto zmena pomerov nenastala. Matka je schopná tvoriť úspory v rozsahu, ako jej to uložil súd, avšak len v prípade, ak nebude vynakladať niektoré iné náklady. Posledná úprava výživného v sume 150,- eur bola v polovici roku 2019, odkedy uplynul len rok a niekoľko mesiacov. Nadštandardné výdavky, ktoré otec na dieťa vynakladá, nie sú nevyhnutné a nemôžu ísť na jej ťarchu. Nie je pravdou, že by sa jej styk s dieťaťom nerealizoval v zmysle rozhodnutia súdu. Rovnako, v čase COVID-19, bolo dieťa u matky aj mimo stanoveného času, preto v tomto smere je tvrdenie otca zavádzajúce. Pokiaľ otec poukazuje na to, že mení svoj pobyt, s poukazom aj na bydlisko svojej priateľky, prichádzalo v tom prípade do úvahy skúmať aj pomery jeho priateľky. Otec však svoju výpoveď ohľadne spoluzitia s partnerkou neustále mení.

7. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhoval rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach potvrdiť. Bolo preukázané, že otec zabezpečuje dieťaťu všetky jeho potreby. Od poslednej úpravy výživného nedošlo u dieťaťa k podstatnej zmene jeho pomerov. Je potrebné prihliadať na to, že i keď zvýšenie výživného je v záujme dieťaťa, nemožno neprihliadnuť na oprávnenosť výdavkov na strane dieťaťa, a tiež neexistujúce zmeny od poslednej úpravy, ktorá bola v roku 2019. Matka preukázala príjem zo spoločnosti P., ktorá sa zaoberá predajom kozmetiky, na základe čoho je odôvodnené zvýšenie výživného na sumu 170,- eur z čoho bude predstavovať sporenie matky sumou 20,- eur v prospech maloletého, čo je plne dostačujúce. Zároveň dal do pozornosti, že problém požadovaného zvýšeného výživného zo strany otca nespočíva v zvýšených nákladoch na dieťa, ale vo vzájomne konfliktných vzťahoch medzi rodičmi, ktorými je ich vzájomná komunikácia poznačená do takej miery, že ich vzájomné konfliktné správanie enormne zaťažuje samotné dieťa, čo sa snažia riešiť aj prostredníctvom navrhovaného a súdom uloženého výchovného opatrenia, ktoré sa aktuálne už realizuje.

8. Otec vo svojej písomnej replike podanej prostredníctvom svojej právnej zástupkyne k vyjadreniu matky prakticky len replikoval skutočnosti ním uvádzané v podanom odvolaní. Nad rámec toho zdôraznil, že sa domnieva, že matka v nedostatočnej miere zodpovedajúcej svojim schopnostiam a možnostiam prispieva na výživu dieťaťa, túto nenahrádza ani osobnou starostlivosťou, ktorá by podľa jeho názoru bola aj z hľadiska otca preferovanou možnosťou, keďže tento chce, aby sa dieťa s matkou pravidelne stretávalo v čo najširšej miere. Pokiaľ matka chce, aby dieťa malo v mieste jej bydliska pocit domova, je samozrejmé, že mu musí v tomto mieste pripraviť priestor, ktorý bude jeho zázemím, spolu s vecami jeho osobnej potreby, ktoré nebudú určené na to, aby ich dieťa užívalo aj v domácnosti otca kvôli uľahčenému presúvaniu dieťaťa z jednej domácnosti do druhej. Náročnosť týchto vecí a aktivít nespočíva v ich finančnej náročnosti, ale skôr v schopnosti matky nájsť a s maloletým a zdieľať aj tie aktivity, ktoré sú mu blízke a zúčastňovať sa ich s úprimným záujmom a po dostatočne dlhú dobu, čo podľa všetkého matka nerealizuje, hoci navonok prezentuje opak.

9. Krajský súd Trenčín ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP), prihliadnuc i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že toto je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP v odvolaní napadnutých častiach

o výživnom (výroky I.,II.,III.,V.) a súvisiacej časti o trovách konania (výrok VI.), ako vecne správne potvrdiť, pričom podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu a v podrobnostiach naň poukazuje. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zostávajúcej (s napadnutými časťami nesúvisiacej časti) o uloženom výchovnom opatrení (výrok IV.) nepreskúmaval, keďže táto suspenzívnym účinkom odvolania dotknutá nebola.

10. Otec mal. dieťaťa sa podaným návrhom domáhal zvýšenia vyživovacej povinnosti matky k mal. O. zo sumy 150,- eur na sumu 300,- eur mesačne dôvodiac zmenou pomerov spočívajúcou v tom, že mal. dieťa navštevuje VI. ročník ZŠ (v čase poslednej úpravy V. ročník), tiež nepravidelným stretávaním matky s mal. dieťaťom.

11. Súd prvej inštancie návrhu na zvýšenie výživného čiastočne (do výšky 170,- eur mesačne) vyhovel s účinnosťou od podania návrhu (29.6.2020), konštatujúc naplnenie zákonných predpokladov daných príslušnými ustanoveniami Zákona o rodine túto odôvodňujúcich s tým, že súčasne zvýšenú čiastku výživného (20,- eur) určil na tvorbu úspor mal. dieťaťa a zameškané zvýšené výživné 81,30 eur (za obdobie účinnosti zvýšenia výživného do rozhodnutia súdu určil na tvorbu úspor mal. dieťaťa, a uložil matke poukázať ich na osobitný účet k tomuto účelu vytvorený.

12. Odvolateľ (otec mal. dieťaťa) namieta, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nezohľadnil v dostatočnom rozsahu príjmy a výdavky matky vzťahujúce sa k jej aktivitám so spoločnosťou P., tiež skutočnosť, že táto sa s mal. dieťaťom pravidelne nestretáva, ďalej že nesprávne posúdil výšku výživného vo vzťahu k okolnostiam, ktoré predchádzali uzatvoreniu rodičovskej dohody, v rámci ktorej bolo naposledy upravované výživné. Namieta nesprávne skutkové závery na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, posúdiac obsah odvolania v princípe tiež nedostatočne zistený skutkový stav a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, i keď to priamo takto neformuluje (dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/, b/ resp. d/ CSP, § 62 ods. 1 CMP).

13. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľ ani netvrdil.

14. Ďalej sa odvolací súd zaoberal otcom produkovanou (posúdiac obsah odvolania) odvolacou námietkou o nedostatočnom odôvodnení (nepreskúmateľnosti) napadnutého rozhodnutia vo svetle dôvodov na odvolanie k nej indikovaných, uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, resp. d/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, resp. existencia inej vady).

15. Nemožno pochybovať, že odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je nesporne súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Avšak len v situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré bolo (ne)vyhovené uplatnenému nároku, čím je pre účastníkov veľmi obtiažne pochopiť takéto rozhodnutie nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné.

16. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia (nedostatok dôvodov) bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, ale za tzv. inú vadu konania, (viď R 111/1998), čím sa zaoberalo tiež Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zasadnutí konanom dňa 3. decembra 2015 a prijalo stanovisko, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“, vychádzajúc z ktorého teda len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá dôvod na odvolanie spočívajúci v porušení práva na spravodlivý proces (predtým v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom)

uvedeným v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, inak ide o tzv. inú vadu konania (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), v súvislosti s čím je potrebné vždy skúmať mieru (intenzitu) nepreskúmateľnosti, ktorou táto vada poškodí účastníka konania na jeho ústavných právach, teda v každej konkrétnej veci individuálne zodpovedať otázku, do akej miery možno nepreskúmateľnosť rozhodnutia posudzovať ako tzv. inú vadu a do akej miery ho možno posudzovať ho ako odňatie možnosti konať pred súdom, resp. porušenie práva na spravodlivý proces.

17. Preskúmaním obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nevzhladol dôvodnosť jednak pre uplatnenie druhej vety citovaného stanoviska R 2/2016, ktorá pripúšťa, že „celkom výnimočne sa v praxi môže vyskytnúť prípad, v ktorom písomné vyhotovenie rozhodnutia nebude obsahovať ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu“, čím z hľadiska tvrdenej vady odôvodnenia rozsudku nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil účastníkom uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces za súčasného záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia rovnako netrpí ani takými nedostatkami, ktoré by boli spôsobilé k záveru o existencii tzv. inej vady konania, následkom ktorej by rozhodnutie vo veci bolo nesprávnym (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP).

18. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal dostatočnú odpoveď na všetky zásadné právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a obrany proti nej. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňa vyššie uvedené požiadavky a tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, v parametroch daných ust. § 220 ods. 2 CSP. Skutočnosť, že odvolateľ sa s názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje, nemôže sama o sebe viesť k záveru o neodôvodnenosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

19. Všeobecný súd totiž nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04), čo plne dopadá tiež na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní, rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu. Stačí teda, aby reagoval súd na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B) k naplneniu čoho v posudzovanej veci došlo.

20. Ťažiskové odvolacie námietky otca smerovali proti nesprávnym skutkovým záverom na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie a okrajovo tiež voči nedostatočne zistenému skutkovému stavu (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP, § 62 ods. 1 CMP).

21. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

22. Odvolací dôvod uvedený v ust. § 62 ods. 1 CMP je spojený s vyšetrovacou zásadou, ktorou je konanie vo veci starostlivosti súdu o mal. deti ovládané (§ 35 a § 36 CMP).

23. Posúdením rozhodujúcich skutočností, odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky otca ako neopodstatnené, bez opory v zistenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vychádzajúc pre potreby predmetu konania z dostatočne zisteného skutočného stavu veci, pri rešpektovaní vyšetrovacieho princípu (§ 35 a § 36 CMP) v dôsledku jeho správneho vyhodnotenia vyvodil z neho správne právne závery, vychádzajúc z ktorých posúdil správne rozsah zvýšenia vyživovacej povinnosti otca (§ 61 ods. 1-5, § 65 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine), ako aj splatnosť a výšku ročného výživného v rozhodnutí vymedzenom období (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine) konštatujúc súlad zvýšenej výšky vyživovacej povinnosti s komplexnými pomermi rodičov, ako aj odôvodnenými potrebami mal. dieťaťa vo svetle zistenej minimálnej zmeny pomerov v dôsledku plynutia času, ktorú zároveň dôvodne určil na tvorbu úspor mal. dieťaťa (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež podrobne a precízne (ako už bolo konštatované v predchádzajúcich častiach rozhodnutia) odôvodnil, v parametroch daných ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa súčasne stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty posudzovanej veci spolu s právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné východiská jednak pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, ako aj pre potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (§ 387 ods. 1 CSP).

24. Nad rámec uvedeného, i keď všetky ťažiskové odvolacie námietky boli v princípe produkované už pred súdom prvej inštancie a tento sa nimi zaoberal, odvolací súd vo vzťahu k nim uvádza:

25. Podľa článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností, až keď nedôjde k dohode rodičov, rozhodne súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa.

26. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia, prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť, pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby možno považovať aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine). Pri určení výživného, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný, vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Ak sa zmenia pomery, možno zmeniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom (§ 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine). Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine). Rozsudok vo veciach výživného možno zmeniť, ak sa zmenia pomery (§ 157 CMP).

27. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, ustanovením § 62 Zákona o rodine, v spojení s čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, je na jednej strane garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a na druhej strane garantované právo deťom na rodičovskú starostlivosť a výchovu, ktoré právo v sebe zahŕňa okrem iného aj zabezpečenie zo strany rodičov všetkých podmienok materiálnej, aj nemateriálnej povahy, aby sa dieťa mohlo riadne vyvíjať. Podľa Dohovoru o právach dieťaťa, má každé dieťa právo na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj. Vyživovacia povinnosť rodičov, prostredníctvom ktorej sa uvedené právo detí napĺňa, má niekoľko foriem, môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež poskytovaním vecných plnení, napríklad zakupovaním stravy, nákupom ošatenia, zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti a podobne. Základnou podmienkou správneho určenia (tiež zvýšenia) vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa, ktoré však nezahŕňajú len náklady na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj náklady na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávania, kultúrne a športové aktivity závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa, ktoré si dieťa samé nemôže zabezpečiť, keďže nie je schopné samé

sa živiť, tieto sú však limitované z hľadiska ich vynakladania reálnymi možnosťami oboch rodičov. Súd zohľadňuje pri posudzovaní výživného aj výkon osobnej starostlivosti o dieťa, ktorým sa kompenzuje výživné vo finančnom vyjadrení a pri zvyšovaní výživného tiež nárast životných nákladov vo svetle tzv. valorizačnej klauzuly, ako aj právo mal. detí podieľať sa na životnej úrovni povinného rodiča. V súlade s právami dieťaťa, Zákon o rodine vytvoril mechanizmy, ktoré majú zabezpečiť, že bude možné zistiť čo najobjektívnejšie možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodiča, súčasne prihliadnuť na správanie povinného rodiča definované v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

28. Otec návrhom doručeným súdu dňa 29.6.2020 požaduje zvýšiť vyživovaciu povinnosť matky, ktorá bola naposledy upravovaná rozsudkom zo dňa 26.6.2019, ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave práv a povinností k mal. dieťaťu, okrem iného aj o výške výživného (150,- eur) s účinnosťou od 1.7.2019.

29. Vykonaným dokazovaním v posudzovanej veci bolo zistené (obsiahnutým podrobne v bodoch 7/ až 13/ odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), že na strane maloletého dieťaťa sa pomery prakticky nezmenili, rovnako ako v čase poslednej úpravy výživného, navštevuje druhý stupeň základnej školy len vo vyššom šiestom ročníku (v čase predchádzajúceho rozhodovania bol piatak). Podľa samotného otca sa náklady na zabezpečenie jeho potrieb a to všetkých oblastiach (strava, oblečenie, zdravotná starostlivosť, voľno časové aktivity) nezvýšili (nezmenili). Zmena bola zaznamenaná prakticky len na strane matky, ktorej sa nevýznamným spôsobom o 53,- eur mesačne zvýšil príjem v dôsledku toho, že si začala privyrábať popri hlavnom pracovnom pomere, tiež činnosťou v spoločnosti P., čo je v podrobnostiach vrátane výdavkov, ozrejmené v bode 11. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (otec dokonca tvrdí, že táto skutočnosť bola prítomná už v čase predchádzajúceho rozhodovania o výživnom). V dôsledku zmeny jej bydliska a s tým spojenej bytovej otázky, sa nevýznamne znížili jej náklady na bývanie (o 17,- eur), avšak súčasne v dôsledku potreby dochádzať za maloletým dieťaťom (keďže ako otec sám nespochybnil dieťa za matkou do jej bydliska nevozí), sa jej zvýšili náklady na prepravu za dieťaťom o cca 20,- eur mesačne. Obdobie od účinnosti posledného rozhodovania o výživnom do doby podania návrhu predstavuje cca rok.

30. Vyhodnotením všetkých vyššie uvedených skutočností, odvolací súd dospel k záveru, že súdom prvej inštancie určený rozsah zvýšenia výživného zo strany matky v prospech mal. dieťaťa, je potrebné vo svetle uzatvorenej dohody rodičov mal. dieťaťa o výške výživného (a jej následnému schváleniu súdom) v konaní z roku 2019, majúcej pôvod v tom čase existujúcich pomeroch tak dieťaťa ako aj rodičov (z ktorých súd pri schvaľovaní dohody vychádzal), ich porovnaním s aktuálne zistenými pomermi, považovať za vyčerpávajúco naplnený. Ako už bolo konštatované vyššie, doposiaľ stanovené výživné (150,- eur) svojim účelom definované na spotrebu, zodpovedá tak podielu matky ako povinného rodiča, na nákladoch daných vekom a odôvodnenými potrebami mal. dieťaťa, ako aj jej komplexným pomerom, akcentuje tiež skutočnosť, že zo strany otca je vyživovacia povinnosť vo finančnom vyjadrení kompenzovaná výkonom jeho osobnej starostlivosti o mal. dieťa, a v konečnom dôsledku zohľadňuje aj právo dieťaťa participovať na životnej úrovni matky, ako povinného rodiča, pričom pri nezistenej významnejšej zmene pomerov na strane ani jedného z dotknutých subjektov, či absencii uplynutia dostatku času od jeho poslednej úpravy, je čiastka 20,- eur určená na tvorbu úspor (o ktorú sa rozhodnutím súdu prvej inštancie výživné oproti jeho spotrebnej časti navyšuje) výlučne za stavu, že s takýmto navýšením samotná matka súhlasila, dokonca nadlimitne zohľadňuje aktuálne zistený skutkový stav.

31. Kritéria pre určenie výživného v prospech mal. detí a z nich plynúce teoretické východiská, sú definované ust. § 62 ods. 1 -5 Zákona o rodine a mechanizmy ochrany mal. detí pred konaním povinného rodiča spôsobilým k dopadu na riadne plnenie vyživovacej povinnosti sú definované ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Z ust. 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva zásada, že úprava výživného sa deje vždy podľa stavu, ktorý tu je v dobe, kedy je rozhodnutie vydané. Môže dôjsť k zmene potrieb oprávneného, najmä v súvislosti s vekom, typom a stupňom školy, ktorú mal. deti navštevujú, ale môže nastať aj zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v určenom rozsahu, napríklad v dôsledku vzrastu, alebo poklesu jeho príjmu, nárastu odôvodnených nákladov, po prípade v dôsledku zúženia alebo rozšírenia okruhu osôb, ku ktorým má rodič vyživovaciu povinnosť. Musí ísť však o zmenu závažnejšieho charakteru a zmena sa musí týkať naviac skutočností, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu.

Inak pre rozhodnutie o výživnom v dôsledku niektorej zmeny platia tie zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného.

32. Pokiaľ by totiž súd nemal preukázanú zmenu pomerov porovnaním s rozhodným obdobím, ktoré bolo východiskom tiež pre posledné určenie výživného a rozhodol by o inej výške vyživovacej povinnosti, v princípe by neprípustne preskúmaval a reparaoval právoplatné súdne rozhodnutie o výške výživného vydané v predchádzajúcom konaní. Vychádzajúc z uvedeného, tak odlišná výška vyživovacej povinnosti, pri nepreukázaní závažnejšej zmeny v tom čase v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku, by bola neudržateľná.

33. Okolnosti posudzovanej veci v prospech otcom navrhovanej zmeny vyživovacej povinnosti v ním požadovanom rozsahu, vo svetle vyššie uvedených teoretických východísk, jednoznačne nenasvedčovali. Je potrebné si totiž uvedomiť, že dôsledkom právoplatne vyriešenej otázky výšky vyživovacej povinnosti v predchádzajúcom súdnom konaní (čo dopadá plne aj na súdom schválenú dohodu rodičov v tejto otázke) je, že bez ohľadu na okolnosti jej uzatvorenia, či v tom čase existujúce pomery na strane oboch rodičov (či už príjmy, výdavky, počet vyživovacích povinností, výšku nákladov na odôvodnené potreby maloletých detí, či dôvody uzatvorenia takejto dohody), sa takto určené výživné bez možnosti následnej revízie jeho správnosti z hľadiska toho, či týmto určujúcim kritériám zodpovedá, považuje za s nimi plne súladné, čo reálne znamená, že pri akomkoľvek následnom určovaní, či zmene vyživovacej povinnosti za obdobie nasledujúce, bude môcť súd jedine z nich vychádzať a len s nimi porovnávať prípadne zistenú odlišnosť v pomeroch aktuálne existujúcich a posúdiť ich možný dopad na už určenú výšku výživného a opodstatnenosť jej odlišného určenia. Bez právneho významu sú tak námietky otca spočívajúce v tom, že dohodu o výške výživného v predchádzajúcom súdnom konaní uzatvoril napriek tomu, že požadoval vyššie výživné a to vychádzajúc z predpokladu, že matka sa bude s mal. dieťaťom častejšie stretávať. Jednak výchovný model (na ktorý nadväzuje tiež stretávanie dieťaťa s druhým rodičom) a výška vyživovacej povinnosti sú dve odlišné, na sebe nezávislé otázky, a ich zmiešavanie otcom (o čom svedčí aj fakt, že v princípe podanie návrhu odôvodňuje potrebou iniciovať častejšie stretávanie mal. dieťaťa s matkou, pri súčasnom tvrdení že výdavky na potreby mal. dieťaťa sa nezmenili) nie je spôsobilé privodiť v prospech otca požadované odlišné rozhodnutie v otázke výživného. Pokiaľ podľa jeho názoru, nezodpovedalo v minulom čase určené výživné komplexným osobným, majetkovým a finančným možnostiam matky, jedine v tom čase (rozumej v čase uzatvorenia dohody), mohlo mať opodstatnenie produkovať námietky vzťahujúce sa k uvedenému minulému obdobiu. Za stavu už existujúceho súdneho rozhodnutia o výške výživného platí, že existujúce pomery v období jeho určovania a to vrátane všetkých nákladov, príjmov, počtu vyživovacích povinností, nákladov na potreby mal. detí (bez ohľadu na to, v akom rozsahu boli podrobené dokazovaniu), sú považované bez akejkoľvek následnej polemiky za zodpovedajúce tejto určenej výške a preskúmavať ich správnosť neprichádza do úvahy. Vychádzajúc tak z tejto premisy, predpokladom pre to, aby bolo možné v období prakticky bezprostredne nasledujúcom, stanoviť odlišný rozsah výživného (vyšší ako žiada otec), mohlo by k tomu dôjsť výlučne v prípade zistenia následnej zásadnej zmeny v pomeroch účastníkov. O takúto zmenu však v posudzovanej veci nešlo. V oboch rozhodných obdobiach (schválenia dohody rodičov súdom, a období vzťahujúcemu sa ak aktuálnemu rozhodnutiu), totiž pomery účastníkov boli prakticky identické, keďže rodičia mali rovnaký počet vyživovacích povinností, identický majetok. Matke sa síce nevýznamným spôsobom zvýšil príjem (o 53,- eur), avšak zároveň zvýšili životné náklady (cca 20,- eur na cestovné za dieťaťom), pričom nemožno u všetkých zúčastnených opomenúť (i keď vzhľadom na minimálny odstup času) nie významnejší dopad tzv. valorizačnej klauzuly na životné náklady. Samotný otec tvrdil, že náklady na potreby mal. dieťaťa sa nezmenili. Vyššie uvedené aspekty tak udržateľne iný rozsah zvýšenia výživného, aký priznal súd prvej inštancie udržateľne ani neumožňovali, aj to len za situácie, že matka s ním súhlasila.

34. Samotný (nový) výdavok na cestovné matky za mal. dieťaťom súd zohľadnil dôvodne, keďže je dôsledkom nečinnosti otca vo vzťahu k povinnosti, ktorá ho zaťažuje predchádzajúcim súdnym rozhodnutím v časti o úprave styku (ktoré doposiaľ zmenené nebolo), ukladajúcim mu bez pochybností povinnosť mal. dieťa odovzdať v príslušný deň a čas vymedzený súdom pred jej bydliskom (nie trvalým bydliskom, ktoré navyše je vo význame v tomto druhu konaní len evidenčného údaju), ktoré keďže nie je vo výroku konkretizované miestom, nemožno aktuálne interpretovať spôsobom, ktorý podsúva otec, že je to viazané výlučne na jej trvalé bydlisko.

35. Nedôvodne tiež otec namieta, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nezohľadnil dostatočne pri rozhodovaní tak príjem, ako aj výdavky matky z jej činnosti pre spoločnosť P. vo svetle ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine (ktorý nakoniec tvrdí, že mal existovať už v čase predchádzajúceho rozhodovania). S danou problematikou sa dostatočne a správne vysporiadal už súd prvej inštancie v bodoch 11/ a 24/ odôvodnenia svojho rozhodnutia, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach poukazuje a s týmto sa identifikuje. Nad rámec toho dodáva, že výdavky uvádzané matkou vzhľadom na ich výšku a skladbu nemožno považovať za neprimerané, neštandardné, či nadbytočne vynaložené, svojou povahou a výškou navyše spôsobilé ovplyvniť rozsah vyživovacej povinnosti matky, pretože nepochybne práve nimi je podmienené aj dosiahnutie ďalšieho príjmu matky, ktorý založil predpoklad pre samotnú úvahu o tom, že výživné vzhľadom na krátky odstup času a konzervovanie predchádzajúcich ostatných pomerov je vôbec (čo i len v minimálnom rozsahu, keďže valorizačná klauzula nedopadá len na dieťa, ale aj na povinného rodiča), možné meniť. Vo svetle toho, v činnosti akého sektora (podnikateľského) má pôvod príjem otca, je táto jeho námietka výsostne účelovou a nekorektnou, keďže príčinnú súvislosť medzi nutnosťou vynakladania nákladov ako predpokladu dosiahnutia, či postupného budovania zisku, mu musí byť viac ako známa. V konečnom dôsledku pokiaľ by bolo pravdou, že tento príjem by matka už v čase poslednej úpravy výživného, nezakladal by dôvod na aktuálnu úpravu výživného, keďže by nešlo o zmenu. Námietka otca v tomto smere je tak kontraproduktívna.

36. Záverom odvolací súd uvádza, že predstava otca, že prostredníctvom reťazenia požiadaviek na zvýšenie výživného je možné vytvárať tlak na matku, či kompenzovať si vzájomne narušené vzťahy, je iluzórnou. Je potrebné si na strane oboch rodičov uvedomiť, že majú zodpovednosť za vytvorenie zdravého prostredia v ktorom dieťa vyrastá, v ktorom sa bude cítiť chránené a obklopené ich láskou, predpokladom čoho je, že záujem dieťaťa povýšia nad vlastné egó a nebudú následkom ich vzájomne narušených vzťahov vystavovať svoje dieťa, ktoré to nepochybne citlivo vníma a môže to na ňom zanechať trvalé následky. Nie teda deklarovanie priority záujmov mal. dieťa, ale jedine jeho reálnym premietnutím do praktického života, o.i. tiež v podobe nevystavovania ho dôsledkom vzájomných zlých vzťahov, môže dôjsť k jeho skutočnému naplneniu.

37. V súhrne teda možno konštatovať, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že v dôsledku absencie zistenia zmenených nákladov mal. dieťaťa na jeho odôvodnené potreby (čo nakoniec tvrdil samotný otec), je výška doposiaľ určeného výživného svojím účelom spotrebného výživného dostatočná a nevýznamne vyšší príjem matky, za súčasného zistenia zníženia nákladov na bývanie, na strane druhej však zvýšenia nákladov na cestovné za mal. dieťaťom, priznaný rozsah zvýšeného výživného je správny a svojím účelom dôvodne definovaný na tvorbu úspor mal. dieťaťa. Pokiaľ je v možnostiach otca, vynakladať na mal. dieťa výdavky, umožňujúce dieťaťu významnejší nadštandard, čo je zrejmé z konania zisteného životného štýlu otca, správne súd konštatuje, že neexistuje racionálny, ani zákonný dôvod nimi zaťažovať matku, ktorej možnosti sú limitované jej pomermi, aktuálne vyčerpávajúco premietnutými do výšky výživného.

38. Odvolacie námietky otca tak v plnom rozsahu neboli dôvodnými.

39. S poukazom na vyššie uvedené, keďže odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia v odvolaní napadnutých častiach, rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne správny, za súčasného záveru tiež o správnosti rozhodnutia v časti o vyčíslení zročného výživného a v konečnom dôsledku tiež o trovách konania výroky I., II., III., V. a VI.), podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

40. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

41. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

42. V mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zásada, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku a to v zmysle § 55, umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálne korektívne spravodlivého požadovania náhrady

trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní, zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu ustanovenia § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní.

43. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

44. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

45. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Trenčín pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.